

דְּחָפָא לֹזַן עֲתִיק יוֹמִין שאין רשות לאדם לגלות את הסודות הנעלמים שלא ניתן הרשות לגלותם והם דברי הסודות שכיסה אותם עתיק יומין, ולכן כתוב וכבוד אלהים הסתר דבר כי מהבינה ולמעלה צריך לכסות, כי מש"כ 'כבוד' הוא החכמה הנקרא כבוד ומש"כ 'אלהים' הוא הבינה הנקראת אלהים (רמ"ק), כְּמֹה דְאֵת אָמַר כמש"כ בפסוק, (ישעיה כג) לְאֹכֹל לְשִׁבְעָה וְלִמְכֹּסָה עֲתִיק [מג] ומש"כ. לְאֹכֹל לְשִׁבְעָה פירושו, עַד הֵהוּא אֶתְר דְאֵית לִיה רִשׁוּ וְלֹא יִתִיר שמוּתָר לֵהנֹת מִסוּדוֹת הַתּוֹרָה עַד הַמְקוּם שֶׁל ז'וֹן שִׁישׁ רִשׁוֹת לִגְלוֹת וְלֹא יוֹתֵר וְעֲלִיהֶם נֹאמַר 'וְכִבּוּד מַלְכִים חִקוֹר דְּבַר'. וְעַם כָּל דָּא, וְלִמְכֹּסָה עֲתִיק, לִמְכֹּסָה עֲתִיק וְדָאִי אַבְל עִם כָּל זֶה כְּתוּב 'וְלִמְכֹסָה עֲתִיק' כִּי אֵת הַסוּדוֹת שֶׁל הַחֹר"ב שְׂכִיסָה עֲתִיק אֶסוּר לִגְלוֹתָם [דמ] (רמ"ק).

בדור של רשב"י ניתנה הרשות לעסוק בסודות גם מהבינה ולמעלה

דְּבַר אַחַר, לְאֹכֹל לְשִׁבְעָה פירוש אחר על מש"כ 'לאכול לשבעה', אֵינּוֹן חֲבַרְיָא דִּידְעִין אֶרְחִין וְשְׂבִילִין לְמִיָּהּ בְּאַרְחָה מְהִימְנוּתָא כְּדָקָא יְאוּת. כְּגוֹן דְּרָא דְרַבִּי שְׂמַעוֹן שְׂאֵרִי בְּגוֹיָהּ שֶׁהֵם אֵלוֹ הַחֲבָרִים הַיּוֹדְעִים אֵת הַדְּרָכִים וְהַשְּׂבִילִים כְּבָדִי לִלְכַת בָּהֶם

אור הרשב"י

[דמ] והאור החמה בשם מהרה"ו והרמ"ק אליעזר ביארו שאיסור הדרישה הוא מפרצוף עתיק שהוא המלכות של א"ק ולמעלה.

[מג] וביאור הפסוק ע"פ פשוטו שיוקדש ריווח האוצר של ביה"ק לכהנים וזה יהיה להם למאכל עד כדי שביעה ולכסות את החזק והחשוב.

הלימוד היומני

לע"נ חכם יהושוע מאמאן בן אסתריא זצ"ל

בדרך האמונה כראוי כי הם יודעים להיכנס ולצאת כגון הדור שרשב"י שוכן בתוכו ולהם ניתנה הרשות לעסוק גם מהבינה ולמעלה. **וְלִמְכַסֶּה עֵתִיק, מְדַרְיִן אַחֲרָנִין דְּהָא כְּלָהוֹן לָא אֶתְחַזֵּן לְאָכּוּל וּלְשִׁבְעָה וּלְאַתְגְּלִיָּיא מְלִין בְּגוּוֹיָיהוּ, אֶלָּא לְמְכַסֶּה עֵתִיק** ומש"כ זלמכסה עתיק' פירושו שמהדורות האחרים אחרי דור רשב"י כולם לא ראויים להנות ולשבוע ולגלות את דברי הסודות ביניהם אלא הם צריכים להיות בבחינת מכסה עתיק ולא לגלות את הסודות שהם השיגו, **כְּמָה דְּאֵתְ אָמַר**, כמו שכתוב בפסוק, (קהלת ה) **אֵל תִּתֵּן אֶת פִּידְ לַחֲטִיָּא אֶת בְּשָׂרְךָ** ע"י גילוי הסודות הנעלמים מהבינה ולמעלה [מה].

אור הרשב"י

תחקור אין לך עסק בנסתרות במה שהורשית התבונן וברישי האי תיקון כ"ב קאמר הנסתרות דא אינון או"א וכו' הרי כי בג"ר אסור לדרוש ולחקור בהם כאשר תמצא בפסק הגאון ר' יצחק דלמאש בתחלת ס"ה עיי"ש בישוב זה המאמר וכאלה רבים והרי בכל ס"ה ובפרט בב' האדרות ובתיקונים הפליא לדבר בג"ר ואיך בהקדמת הזוהר אמר בהיפך שאפי' החקירה במלכות אחרונה עליה אתמר משארז"ל מה פשפשת ומה ידעת וכו'. אבל הענין הוא כך ומוכן במ"ש בענף ד' ענין א"ק ואיך כל העולמות הם ענפים ומסתעפים ממנו עד שנמצא כי עולם האצילות אינו רק לבוש אל נה"י דא"ק שהם בחי' רגליו לבד וכבר ידעת כי עולם העשיה הוא נגד המלכות (דא"ק) אשר מקומה היה אב"א עם ז"א בתנה"י שלו לבד

[מה] ועיין במש"כ בעין חיים - שער א' ענף ה' וז"ל: ונתרץ קושיא חוקה וגדולה שנתקשו בה חכמים גדולים ולא ירדו לסוף עמקה כי בהקדמת הזוהר ד' א' אמרו שם על פ' שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה כו' כי בכתר ובחכמה לית תמן שאלה כלל ומבינה ואילך קיימא לשאלה אבל איהו בארח סתים ולא אתגלויא כלל כיון דמטי עד מל' הנקרא מ"ה מה פשפשת ומה ידעת הא כולא סתים כדבקדמיתא ובמקומות אחרים ע"פ כי שאל נא לימים ראשונים אמר שהם מחסד ואילך אבל למעלה משם אין שאלה בג"ר. גם אמרו בתיקונים תיקון כ"ב דס"ב כתר עליון דא איהו שלימו דנש"ב ודא איהו דלא אתייבה למשה דעליה נאמר נתיב לא ידעו עיט ועליה אמרו"ל במופלא ממך אל תדרוש ובמכוסה ממך אל

בימי רשב"י פתח פיך ויאירו דבריך לאחר פטירת רשב"י אל תתן את פיך
להחטיא את בשרך

בְּיוֹמוֹי דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן, הָוּה בַּר נָשׁ אָמַר לְחַבְרִיָּה, פְּתַח

פִּיךָ וַיֵּאִירוּ דְּבָרֶיךָ ובימי רשב"י היה אדם אומר לחברו פתח פיך

וַיֵּאִירוּ דְּבָרֶיךָ בְּלֹא חֶשֶׁשׁ וּפְחָד. **בְּתָר דְּשָׁכִיב, הָוּוּ אֲמִירֵי, אֵל תִּתֵּן**

אֶת פִּיךָ וְגו' אבל אחרי פטירת רשב"י היו אומרים אל תתן את פיך להחטיא את

בשרך. **בְּיוֹמוֹי, לְאָכּוּל לְשִׁבְעָה. בְּתָר דְּשָׁכִיב, וְלִמְכָסָּה**

עֲתִיק. דְּחַבְרִיָּא מְגַמְגְמִי, וְלֹא קִיִּימֵי בְּמַלְיָן ובימי רשב"י היו

דורשים בסודות עד כדי שביעה אבל אחרי פטירתו נאמר 'ולמכסה עתיק' כי החברים היו

מגמגמים ולא היו עומדים על בירור הסודות הנעלמים [מ]. **דְּבַר אַחַר, לְאָכּוּל**

לְשִׁבְעָה: בְּאֵינּוֹן מַלְיָן דְּאֵתְנַלְיָן פירוש אחר שמש"כ לאכול לשבעה

פירושו שזה בדברים הגלויים שאין בהם חילול כבוד שמים (רמ"ק). ומש"כ **וְלִמְכָסָּה**

אור הרשב"י

בתיקוני זוהר קי"א ע"ב שיהיה זוהר נסתר עד
דור המשיח אז לכן יש צורך גדול לעסוק
בחכמה זו בכדי לייחד קודשא בריך הוא
ושכינתיה ולסמוך את השכינה בגלות ולכן
נתגלה ספר זוהר בדור האחרון בכדי לראות
אם יתעסקו בו באמיתות בכדי לעשות סעד
ועזר לשכינה.

נמצא כי עולם האצילות אינו (אלא אפי')
בערך עולם עשיה שהוא מלכות דא"ק נמצא כי
כל עסקינו בס"ה בעולם האצילות אפי' בג"ר
אינו (רק אפי') בחי' עולם עשיה דא"ק שהוא
מלכות דא"ק אבל בג"ר דא"ק אסור לעשות כן
ואפי' במלכות דא"ק שהוא בחי' עשיה.

[מ] וכתב הרמ"ק שמכיון שרשב"י אמר

הלימוד היומני

לע"נ חכם יהושוע מאמאן בן אסתריא זצ"ל

עֲתִיק פִּירוּשׁוֹ: בְּאִינוּן מִלִּין דְּאֵתְחַפֵּיין שזה באותם הדברים שיש בהם

חילול כבוד שמים כגון בדברי המקלל שבהם אין ראוי לעסוק (רמ"ק). • (דף ק"ד ע"א)

מקשה מדוע נקט הפסוק ויקוב ומתרין שהוא נקב את הסתום

וַיְקוּב בֶּן הָאִשָּׁה הַיִּשְׂרָאֵלִית אֶת הַשֵּׁם [ז] וקשה, **מֵהוּ**

וַיְקוּב למה כתוב ויקוב בן האשה וגו' ולא כתוב והזכיר בן האשה וגו'.

רַבִּי אֲבָא אָמַר, וַיְקוּב וְדָאֵי אלא אומר רבי אבא שודאי כתוב לשון ויקוב

שהוא לשון נקב, **בְּמָה דְּאֵתְ אָמַר** כמו שנאמר בפסוק, (מלכים ב' יב) **וַיְקוּב**

חֹזֵר בְּדָלְתוֹ דְּהֵינּוּ, נְקִיב מַה דְּהוּהָ סְתִים שהוא ניקב את מה שהיה

סתום, ועי"כ החיצונים ינקו מהמלכות שהיא בסוד ד' דאחד וע"י הנקב היה יניקה לאל אחר

מאחר שהאות ד' דאחד נהפכה לאות ר' ונעשה אחר (רמ"ק). • ומש"כ **וְשֵׁם אָמוֹ**

שְׁלוּמִית בַּת דְּבָרִי פירושו, **עַד כָּאֵן סְתִים שְׂמָא דְּאִמְיָה,**

אור הרשב"י

ואותו המלכות נקראת דלית בסוד ד' דאחד. והנה נודע כי חו"ג הוא סוד שם אהו"ה והנה בן המצרי זה, שהוא מצד קין והבל, שהם סוד החו"ג. והנה בכח השם הזה שמשם היה יונק, כמו שרמזו בר"ת ויקב בן האשה הישראלית אית השם ויביאו שהוא צירוף אחד משם אהו"ה גם רמזו בר"ת אית האבות ואת הידעונים בכח שם זה רצה לנקב מסך זה להמשיך שפע לאמא שהיא בעשיה וזו ויקב את השם מלשון ויקב חור בדלתו שהוא סוד מלכות דיצירה הנקרא דלת.

[ז] ובענין זה איתא בספר טעמי המצות – פרשת אמור וז"ל: הנה צריך לידע כשנהרג הבל ע"ד תאומה יתירה הנה הרע של קין בא בסוד המצרי שהרג משה שהוא גלגול הבל שהרגו קין, והנה הנוקב שם ה' היה בנו של המצרי והיה כולו רע בלא טוב, ואמו היתה נקרא' שלומית בת דברי והיה בה ג"כ ניצוץ תאומה יתיר דהבל שעליה הרגו קין ולכן נהרג אותו המצרי על דבר שלומית הזאת. והנה ידעת כי יש בין יצירה לעשיה סוד מסך אחד המפסיק, בסוד פרסה, והוא סוד המלכות של אותו עולם,